

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svezor, izjeto nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 80 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oglasila plačuje se od četiristo petih vrst po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Pisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravništvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabio nanaročbo.

Z novim letom nastopil je naš list svoj 25. tečaj. Petindvajsetna doba obseza skoro celo človeško generacijo in tudi v življenju narodov je to znamenita doba, zlasti pa v nas, ki smo pred petindset leti jedva začeli živeti.

Če pogledamo petindvajset let nazaj, vidimo, kako prizno je bilo takrat naše politično življenje. Vsa naša duševna hrana bile so skoro jedino „Novi“, dandanes pa nam šumi na časnikarskem polju koščat gozd nasproti. In „Slovenski Narod“ koliko je on storil v teku tega časa in preostal! Ni ga bilo političnega dogodka, ki bi se ne bil bavil z njim, ne literarnega pietetja, da bi v našem listu ne našlo najkrepjše podpore. Smelo se trdi, da je „Slovenski Narod“ za vso 25-letno dobo neizcrpljiv in na političnem, literarnem in sploh socijalnem narodnem polju, v njem je v izobilju zanimivega gradiva, zato s ponosom gleda na preteklo dobo, v svesti si, da je vedno storil svojo dolžnost, vedno stal na braniku za svoje pravice in junaško prebil vse nadloge in ovire.

Da je list tako speval, pripisovati je jedino temu, ker je vedno bil glasilo slovenske inteligence, nezavisen list, kateremu je prva in glavna zapoved kot ljubljene naroda, ker je vedno vestno dal se našega starega programa.

Takšen ostane tudi v bodoče. Rodoljubi, pod praporom njegove zbrane, so nam gotovo jamstvo, da je in ostane našega lista politika v pravem tiru, da ne bode zavozila na stranska pota.

Uredništvo bode tudi doslej skrbelo za uvodne članke, v katerih se bode razpravljala vsa domača in inozemna politika, listek bode prinašal zabavnega berila kakor doslej, namreč: izvirne listke in prevode in slovanskih in tujih jezikov, kolikor možno zanimivih.

Uverjeni smo, da dimo tudi v prihodnje

ne le naših dosedanjih, temveč jako pomnoženi novih sotrudnikov in naročnikov zvesti krog, kateri odobravajo pisavo in rodoljubje „Slovenskega Naroda“, zbrane okolu nas.

„SLOVENSKI NAROD“ izhaja vsak dan zvečer izimši nedelje in praznike ter stane za avstro-ogerske dežele:

Za vse leto . . .	gld. 15.—
„ pol leta . . .	8.—
„ četrt leta . . .	4.—
„ jeden mesec . . .	1.40

Da „Slovenski Narod“ svoje čitatelje še bolj zadovolji z obširnejo tvarino, pridejan je naročnikom „Slovenskega Naroda“ brezplačno „RODOLJUB“, glasilo „Slovenskega društva“ v Ljubljani, ki izhaja 1. in 3. soboto vsacega meseca.

P. n. č. gospode stare in nove naročnike uljudno prosimo, da nam blagovoljivo naročnino poslati vsaj do 6. januarja 1892. l., da nam je moči „Slov. Narod“ redno dopošiljati.

Uredništvo in upravništvo „Slov. Naroda“.

Pri čem smo?

V zadnjih številkah našega lista delali smo politično svojo bilanco in konstatovali, da nam je minolo leto prineslo le malo dobrega, le malo takega, kar bi zamoglo vzbujati prijetne nade za bodočnost. Zlasti nas je nemilo dregnilo, da se je ministrskemu predsedniku poljubilo zaključiti 13 leto svojega delovanja s skoro bi rekli teatraličnim efektom, z imenovanjem nemško-liberalnega grofa Kuenburga za ministra, in nastalo je splošno mnenje, da se bode zdaj začela v Avstriji doba energične centralizacije in germanizacije, za nas Slovence doba hudega boja za obstanek.

Minolega leta dogodki nam dajo premise iz katerih moremo sklepati na bodočnost, zakaj tudi politika se razvija logično in dosledno in le redkokdaj uplivajo nanjo slučajni dogodki. Ako pa smemo po imenovanju grofa Kuenburga soditi, da se je vlada sprijaznila z nemško levico, kaj smemo sklepati iz tega, da namerja grof Taaffe poklicati Lvov-

skega profesorja in poslanca dr. Bilinskega v načelstvo državnih železnic uprave, da namerja veljavno to mesto zaupati možu, kateri se je z železniškimi zadevami doslej samo teoretiški bavil?

Na mesto zaslužnega barona Czédika stopil bode Poljak Bilinski in ves svet je prepričan, da je to imenovanje politična koncesija, plačilo poljskemu klubu za mnoge vladi izkazane usluge. To imenovanje je dvojnega pomena. Poljaki imajo baš glede državnih železnic razne želje in ni še dolgo tega, kar so tirjali teh želj izpolnitev. Vlada odrekla je tedaj zahtevano decentralizacijo železnice iz strateških ozirov in da potolaži Poljake vsaj deloma, dovolila nekaj manjših koncesij, obljubila pa še drugih, katere realizovati bode dolžnost novega načelnika uprave državnih železnic dr. Bilinskega. Imenovanje Bilinskega je torej za Poljake velikega narodno-gospodarskega pomena, da pa tudi ni brez politične važnosti, pač ni treba še posebe naglašati. Bilinski je jeden najodličnejših članov poljskega kluba, in prištevajo ga tisti frakciji, katera si želi poljsko-nemške parlamentarne večine. Sodeč po politični preteklosti Bilinskega morali bi reči, da bode on tudi na novem svojem mestu zastopal interese nemško-poljske zveze in zagovarjal protislovansko politiko, kateri se grof Taaffe vse bolj bliža — toda prenašati se v tem oziru nikakor nečemo.

Državnega zbora konservativne elemente, kateri so doslej podpirali grofa Taaffea vstrajno in požrtvovalno, je imenovanje Bilinskega zelo iznenadilo. Za Kuenburgem — Bilinski. — Ali ne kaže to, kakor da bi hotel grof Taaffe, udavši se pritisku nemško-liberalnih svojih privržencev, venderle opustiti misel o parlamentarni trojni zvezi in se zadovoljiti s poljsko-nemško večino? Je li v viteškem turnirju mej Plenerjem in Hohenwartom slednji podlegel? Točnega odgovora na to uprašanje še ne moremo podati, zanimivo in pozornosti vredno pa je to, da uprašuje glasilo Hohenwartovega kluba „Vaterland“, s čim si bode vlada ohranila naklonjenost konservativcev. Ta list zahteva kategorično, da morajo tudi konservativci dobiti garancije, primerne njih številu in uplivu, garancije zato, da bode vlada

LISTEK.

Novoletna pramišljevanja.

Pust in neprijazen načel nam je v beli, megleni Ljubljani prvi dan novega leta. Zdel se mi je prav takov, kakor je naše politično obzorje, ki nam ne obeta dosti jasnih in solnkih dni v bodočem letu. Tlačila nas bode brzkonega za nemškega liberalizma, kateremu je zasijalo baš za Božično darilo toplo solničice, v katerega žarki se bode ogreval v naslednjem letu. Kaj pomaja pa nam Slovanom ta nemški liberalizem, to nam je le predobro znano. Pa pustimo visoko politiko, naj jo tirajo, kakor vedo in znajo, tovariši tujci nad črto.

Da bi nam vsaj vsocijalnem, narodno-društvenem oziru se bilo najjati kaj boljega v novem letu! Niti v tem oziru ne kaže se mi vesela perspektiva. Če so me lani obajale črne misli ob koncu leta, ko sem pramišljal naše socijalne razmere, neso se zboljšale v teku minolega leta v toliko, da bi letos na mladega leta da zrl popolnoma vesel v bodočnost.

Rodil se nam je ser kakor „Feniks“ novi pevski zbor v „Glasbeni Matici“, ki je tudi nastopil prav čisto v teku minolega leta, pridružil se je

krasen venec dražestnih slovenskih dam pevskemu kolu, kateremu je „Glasbena Matica“ omislila mlado čilo moč na čelo. V tem oziru nadejati nam se je torej prav lepega in veselega napredka za bodoče leto.

Odpri se bode novi hram Talije, v katerem naj bi domača umetnost našla več zavetišča nego je bilo v starem. Ako se bode postopalo složno, pokaže lahko „Dramatično društvo“ v novem gledališču, da navzlic vsem oviram lepo napreduje, o čemer smo se imeli priliko osvedočiti baš pri letošnjih predstavah. Da se pa to doseže, treba sloge!

Ko sem baš pri gledališču, prihaja mi na misel, kako dolgo bomo sploh še jedino mi Slovenci tako srečni, da se bode poleg domače besede po našem dramatičnem hramu šopirila nemška muza in se bodo njeni svečeniki (!) obnašali tako drzno in surovo, kakor se je to zgodilo te dni, ko sta dva nemška glumača prav nesramno opsovala z besedami „slavischer Hund“ necega služabnika deželnega odbora, ko je v deželni redutni dvorani vršil svojo službeno dolžnost. Stvar skoro ni verjetna, da bi človek, ki bi v Ljubljani kot nemški glumač moral lakote poginiti, ako bi jedel samo nemški krub, se drznil izustiti take besede, vender se nam je to poročalo iz zanesljivega vira, da nemamo povoda

dvomiti o istinitosti, poznavajoč aroganco večinoma židovskih komedijantov, ki se šopirijo po naši, jim po milosti prepuščeni deželni dvorani. In take ljudi naj bi zaveden Slovenec še podpiral!

V čitalnici naši bil je Silvestrov večer posebno živahen, a vladala je v gorenjih prostorih neka elegična otožnost poleg vsega hrupnega veselja, ki se ni dala utajiti. Bil je to zadnji Silvestrov večer, ki ga je praznovalo društvo v starih svojih prostorih. Da se preselimo v nove večje prostore toliko zaželjenega „Narodnega doma“, brezskrbno bi se bili poslovili iz starega svojega doma, ki nam je vkljub svoje tesnobe in raznih nedostatkov moral zadoščati dolgo vrsto let za naše društvene veselice.

Ali godi se nam gledé „Narodnega doma“ menda kakor Izraelcem v puščavi. Stari rod mora izumreti, bode li novi rod učakal „Narodni dom“, tega nam dozdej še ne pove nobena pratika. Mogoče pa je, da se bode obistinil stari pregovor, ki pravi „sila kola lomí“, ter da nam bode sila rodila toliko potrebno dostojno narodno zbirališče. Kar je ustvarila peščica Nemcev v Ljubljani, to bode menda vender zmogel tudi ves slovenski narod, ki je za „Narodni dom“ že pokazal toliko požrtvovalnosti in bi jo gotovo še nadaljeval, samo da vidi, da se je stvar vzela resno v roke.

upoštevala njih načela in se ozirala na njih utemeljene želje. To je gotovo jasno povedano in veseli nas, da so se konservativci končno ohrabрили v ta korak, da vsaj izvemo, pri čem da smo.

Kakšne pa naj bodo te koncesije? Brez nobene dvojbe želi konservativni klub, da bodi v vladi primerno zastopan, kakor so Nemci in Poljaki. Doselej bil je jedini zastopnik konservativnega kluba grof Falkenbayn, ki je po skromnih svojih močeh deloval v prid nemških konservativnih načel, za tiste elemente Hohenwartovega kluba, kateri so najprej narodni in potem šele konservativni, se pa nikdar zmenil ni. Češko frakcijo Hohenwartovega kluba zastopa minister Pražak. Ako bi se torej posrečila ta najnovejša akcija Hohenwartovega kluba, da spravi na kako zaupno mesto v vladi svojega somišljenika, mogli bi jugoslovanski poslanci po vsej pravici zahtevati, da bodi to mož, kateri nam je naklonjen, kateri pozna naše razmere in bi bil tudi voljan uložiti ves svoj vpliv v našo korist. Saj smo mi južni Slovani jedini, kateri nimajo na merodajnem mestu nijednega zagovornika, in temu nedostatku je pač v prvi vrsti pripisati, da se upajo izvestni faktorji dajati duška svoji animoznosti proti nam. Prepričani smo, da, ako bode Hohenwartov klub res začel delovati za realizovanje v „Vaterlandu“ napovedane tirjatve, tudi naši slovenski poslanci ne bodo pozabili varovati naše interese odločno in energično — kajti pri tej priliki se utegne pojasniti razmerje mej vlado in Hohenwartovim klubom, a tudi razmerje mej nemškimi konservativci in slovenskimi poslanci.

Završujé ta člančič, želimo po starodavnem običaji tudi poslancem slovenskim veselo in srečno novo leto, zahvalimo je za njih dosedanje požrtvovalnost in rodoljubno delavnost, želeč, da bi v novem letu lepim tem lastnostim pridružili še neizprosno odločnost in energičnost.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 2. januarja.

Czedik in Bilinski.

Načelnik državnih železnic baron Czedik se je odpovedal in na njegovo mesto stopi član poljskega kluba, dr. Bilinski, doslej profesor politične ekonomije na vseučilišču v Krakovu. To imenovanje je izvestno samo koncesija, katero je dala vlada poljskemu klubu, za njega podpiranje vladne politike. Grof Tasffe je spoznal, da mora odškoditi Poljake za to, ker so do sedaj hodili za njim čez drn in strn, in kakor je vsprejel nemške zaupnega moža v ministerstvo, toda moral je pozvati tudi kakega Poljaka — ako ne v ministerstvo, pa vsaj na kako drugo politično važno mesto. Sicer je pa Bilinski velik prijatelj liberalnih Nemcev in zagovornik poljsko-nemške zveze.

Mestni zbor Praški.

V zadnji seji mestnega zbora Praškega nastal je mej Mlado- in Staročehi srdit prepir. Pri posvetovanji o mestnem proračunu trdil je neki Staročeh, da mladočeški poslanci doslej za mesto Praga niso storili ničesar. Mladočehi pa so trdili, da so Staročehi o svojem času še manj ko nič storili za Prago. Bivši Praški župan slavil je na to Riegrrove zasluge za Prago in Staročehi začeli so klicati „Slava Riegru“, na kar so Mladočehi odgovarjali z „Slava punktacijam“.

Baš v tem oziru naudajajo me neprijetne misli za bodočnost, ker tudi vrlemu „Sokolu“ ni se posrečilo razpisano darilo za načrte „Sokolakega doma“, a on nema v tem nobene krivde. Tako tudi letos še ne bomo imeli svojega „Sokolakega doma“, ki bi vsaj začasno nam postal narodno zbirališče. Kako se bode razvijalo naše socijalno društveno življenje v tako neprijetnih razmerah, pokazala bode nam bodočnost.

Mogoče, da nam baš nastopivše leto s svojo mrzlo in neprijetno politično sapo prinese zopet tesneje zvezo v socijalnem življenji, da preneha vsaj nekoliko razpor, ki nas je dvojil na veselje nasprotnikov naših. Vsaj v društvenem življenji skušajmo biti složni in jedini, ker to žalibog ni povsod tako, kakor bi moralo biti. Po neslogi pa trpi le naš narodni ugled. To ne velja samo za središče naše, nego tudi drugod kažejo se iste nevesele prikazni, a vendar se baš tam ne jemlje ozir na prislovico „medice cura te ipsum!“

Z iskreno željo, da se to zboljša v tekočem letu po vseh pokrajinah slovenskih, kjer nam je sloge tako živo potreba, izrekam nado, da nam novo leto postane prav srečno in veselo!

Hrvatski sabor.

Ban hrvatski odgovoril je v zadnji bora na interpelacijo Barčičevo o Reškem uprasnji. Ban je ugovarjal Barčičevi trditvi, da so Madjari falsificirali pogodbo in § 66. sami skovali. Ban je trdil, da je provizorij zakonit in zavrača trditve, da je hrvatsko zastavo kdo razžalil. Odstranitve hrvatske gimnazije na Reki ne zahteva nijeden kompetenten faktor, a glede župnika Bedinija in njegovega postopanja proti hrvatski liturgiji pravi ban, da to ne spada v njegovo področje. Končno izjavi ban, da so Hrvatje sami krivi, da Reka ni združena s trojedino kraljevino, ker so l. 1870 dotični predlog grofa Andrassyja odklonili. — Barčič pobija bana in dokazuje nepravilnost njegovega postopanja.

Vnanje države.

Rusija in Vatikan.

V Vatikanu niso z Rusijo nič kaj zadovoljni. Vzlic temu, da se pogaja Rusija že delj časa z Vatikanom glede ruskih katolikov razmer, deluje Rusije — baje — še vedno proti katoliškim svojim podanikom. Posebno pa se je zamerilo v Vatikanu, da je veliki knez Pavel, brat carjev, ki se je mudil te dni v Rimu, pozdravil samo kralja italijanskega, da pa ni prišel v Vatikan poklonit se sv. Očetu, kakor je to navada tudi pri nekatoliških članih vladarskih rodovih.

Italijanski pravosodni minister

Ferraris dal je svojo ostavko in s tem odstranil je ministerski predsednik Rudini veliko parlamentarno nevarnost. Ferraris imel je izdati nekatere vršilne ukaze novim zakonom, pa jih ni hotel podpisati, ker je ministerski svet proti njegovemu privoljenju izpremenil nekatere točke. Ferraris predlagal je razen tega amnestijo za tiste anarhiste, kateri so se udeležili izgrediv dne 1. maja. Ministerski svet odklonil je to amnestijo, ker jo je hotel Ferraris raztegniti tudi na največje hujskače, kakor so obsojeni Cipriani, Bardi itd. Rudini prevzel je začasno sam pravosodno ministerstvo.

Rumunska kriza.

Ministerska kriza rumunska — nekaj povsem navadnega v tej državi — je končana. Konstitucionalna stranka Carpova združila se je na podlagi natančno določenega dogovora s konservativno frakcijo v jedno jedino stranko, katero vodi Cartargiu. To je bil uzrok, da so odstopili ministri javnih del, financ in pravosodja, na katerih mesto so prišli kandidati nove stranke. General Mano, odstopivši minister, postal bode predsednik zbornice. Ker bodo v kratkem nove volitve, zmagala bode gotovo nova stranka in si pridobila veliko večino.

Dopisi.

Iz Spodnje Šiške 28. decembra. [Izv. dop.] Dne 19. t. m. vršil se je pri nas III. redni občni zbor našega gasilnega društva. — V ta namen zbralo se je v čitalniški sobi 31 društvenikov. Ker stotnik ni bil navzočen, otvori podstotnik zborovanje ter pozdravi navzočega župana in došle člane. Ob jednom prebere pismo stotnika gospoda J. C. Juvančiča, v katerem se ta odpoveduje načelnstvu društva, zahvaljujoč se za izkazano mu zaupanje in naklonjenost. — Tajnik poroča o delovanju društva tekom leta. Iz poročila povzamemo, da se je društvo udeležilo dne 21. maja t. l. ognja v Stožcah, dne 24. maja t. l. pa napravilo svojo veliko ustanovno veselico, katera je društvu donesla čistega dokodka 452 gld. 46 kr. Posebnih zaslug za to veselico stekel si je gosp. Franjo Drenik, pevaka zbora domače čitalnice, kakor tudi pevski zbor društva „Slavec“. Vsa zahvala za ugodni finančni uspeh te veselice gre gospodu Avgustu Juvančiču, ki se je mnogo trudil za nabiranje dobitkov in darov v gotovini. Gospa stotnikova pa je na čelu domačih deklet s požrtvovalnostjo skrbela za prodajo srečk in ljubeznivi pozdrav gostov. — Blagajnik naznani, da je društvo imelo v pretečenem letu dohodkov 860 gld. 7 kr., redni troški so neznatni in se je glavni del došle gotovine porabil za poplačo starega dolga; na račun novokupljene brizgalne se je plačalo 500 gld., tako da je za novo brizgalno le še 983 gld. 18 kr. dolga. Družega dolga društvo nima, pač pa znaša skupno društveno premoženje 3502 gld. 39 kr.

Podstotnik predlaga po sklepu odbora, da se častnim članom društva imenujejo gospodje: Janez Knez, župan; Otokar Faulkal, Štefan Pogačnik in Alojzij Mayer, posestniki v Dolenji Šiški, za njihove zasluge v korist društva; ta predlog se vsprejme brez debate.

Za tem vrši se volitev novega odbora po listkih. Z veliko večino izvolijo se: Stotnikom: Hugon Eberl. Blagajnikom: Peter Keršič. Za odbornike: Viljem Maurer, Janko Škarjavec, Jakob Jesih, Franjo Zajic, Franjo Zakotnik. — Pri točki „Posamezni nasveti“ predlaga gos. V. Kržišnik, da

se bivši stotnik gosp. I. C. Juvančič voli častnim članom društva. Gosp. Anton Knez z podpira predlog, kažoč na zasluge odstopivšega stotnika, ob jednem pa predlaga zahvalo in priznanje za delovanje odbora v pretečenem letu posebno še zato, da se je nakupila še jedna jako potrebna brizgalnica, katera omogoči gasilnemu društvu sedaj z uspehom protiviti se kakemu požaru v donaci občini, kar dozdej z jedno samo brizgalnico in nedostatno dolžino cevij ni bilo mogoče. Oba predloga se soglasno sprejmeta. Lepo napredujotemu društvu želimo še za naprej obilo uspeha, kateri mu je pri požrtvovalnosti odbora in moštva gotov, ako mu dosedanji podporniki ostanejo i vadaje zvesti.

Iz Postojine 30. decembra. [Izv. dop.]

Dopolnjeva je poročila o Rakitniškem požaru dne 20. t. m. blagovolite na zvanje veti, da je prihitelo na lice požara najprvo Postojinsko gasilno društvo s 50 možmi, potem Zagorski in končao še Veliko-Otoški gasilci. Burja je tako hudo divjala, da ni bilo misliti, da bode mogoče kaj rešiti. Vender se je složnemu postopanju gasilcev, katere je c. kr. žandarmerija hvalevredno podpirala, posrečilo rešiti 12 poslopij preteče nevarnosti. Delalo je nepretrgoma 5 brizgalnic, mej temi 3 Postojinskega gasilnega društva, ki je imelo tudi 320 m cevij seboj. Vrhu vseh ovir pritiskal je še huđ mraz, tako da so cevi zmrznile in se je zamoglo le z ono vodo gasiti, ki so jo ženske donasale. Pohvalno nam je omeniti gosp. c. kr. okrajnega zdravnika dr. Kozmutha, ki je gasilec, kateri so se pri ognju na obeh poškodovali, takoj na licu mesta pomagal. Vender je kljubu temu 6 Postojinskih gasilcev obolelo, kateri še sedaj niso ozdravili. Postojinsko gasilno društvo ima do 300 gld. škode na ožganih uniformah in pa drugih vsled požara poškodovanih opravah in orodju. Spretnemu vodstvu načelnikovega namestnika Postojinskih gasilcev gosp. J. Inocentu se je zahvaliti, da se je ogenj kljubu hudim oviram omejil. Častno in pohvalno pa so tudi delovali gg. gasilci Janez Sever, vodja brizgalnic, J. Kolar, Štefan Debevc, Anton Milni, Anton Milavec, Janez Stremar, Janez Marušek in Matija Devet vsi iz Postojine, dalje g. Karol Česnik, načelnik Zagorskih gasilcev, Matija Copič in Al. Česnik in Zagorja. Prvo pomoč skazal je revnim pogorelcem blagi dobrotnik gosp. Janez Dekleva, ki je revežem podaril pod sena, katerega je mej nje razdelil. Dal jim je pa blagi gospod tudi denarne podpore in nabral mnogo obleke, kar je posebno onim otešilo, katerim je čisto vse pogorelo. Blagemu dobrotniku tisočere hvala, Bog mu poplati.

Dan 20. t. m. je bil pač nesrečen, ker je mej tem, ko je bil v Rakitniku požar, tudi v Postojini v dveh dimnikih gorelo. Hvala Bogu, da se je ogenj naglo udušil vled opreznosti načelnika gosp. Ant. Petriča sicer bi bili imeli grozno zmešnjavo.

Iz breškega okraja 1. januarja [Izv. dop.] (Šolske razmere.) Če v kateri deželi ali v kakem kraju, katerekoli grana javnega življenja ne napreduje in se ne razvija tako ugodno, kakor v drugih krajih, navadno se krivica za to pripisuje postavam in uredbam, pa ne toliko ljudem, katerim je dana v roke vlast, izvrševati te postave in uredbe. Najboljši zakoni, najlepše uredbe ostanejo na papirju, da, pokvarijo se celo, če organi, katerim so poverjeni, niso vestni.

Kar se tiče postave o ljudskih šolah, ne bi mogel ravno reči, da so z ozirom na naše krajevne in narodne razmere Bog ne kako posebno čudo završene modrosti, vendar značijo pogledom na prej obstoječe šolske zakone velik napredek šolstva, in mogli bi storiti še večji napredek, da se tolmačijo in rabijo v istem dubu, v katerem jih je stvoril postavodajalec, da se napačno in krivo ne uporabljajo in pa v strankarske svrhe ne zlorabijo.

V našem okraju je razmerao z drugimi krajji naše in posebno sosednih dežel dovolj šol, mej njimi mnogo lepo urejenih, večinoma so šolska poslopja v dobrem stanu, lepa, prostorna, svoji svrhi zadostujoča. Vidi se na prvi mah, da ljudstvo, ako tudi težko, posebno v sedanjih slabih časih, vender molči in brez ugovora doprinaša velike žrtve za šolstvo, ki se zahtevajo od njega; saj vidi, kako so mu otročiči uka željni, in kako lepo napredujejo. Da je temu tako, zahvaliti se imamo učiteljatvu, katero je, z redkimi izjemami, ne samo doraslo svojemu poklicu in svoji zadači v šoli proti otrokom,

Dalje v prilogi.

Nolli

ampak si je s svojim vedenjem izven šole pridobilo spoštovanje in uvažanje.

Zalibože, da je mej učiteljstvom našega okraja kakor v vsaki pšenici, tudi ljulika, ali to na svetu drugače biti ne more. Nemamo prilike, da povzdignemo svoj glas na kompetentna mesta, v krajnem ali okrajnem šolskem svetu, kjer vladajo še vedno nasprotniki našega ljudstva, katerim je germanstvo nad vse. Riba smrdi od glave, pravi stara prislovice in to velja tudi glede naših šolskih razmer. Kdor pozna šolskega nadzornika breškega okraja, ta ve, da tudi njega ni njegovo strokovno znanje spravilo na mesto, katero zaseda, nego druge lastnosti, katere sicer niso nepojavno potrebne za čast šolskega nadzornika. V ostalem, mislil bi človek, da je vsaj plača primerna njegovim zaslugam, ter da mora biti z njo zadovoljen. Tega pa še pri tem gospodu opazili nismo, ampak smo se prepričali, da si razume svoje borno stanje poboljšati.

Dobili smo v roke nedavno nekak cirkular v št. 2001. ex 1891; torej uradni spis, podpisan po gospodu nadzorniku lastnoročno, kakor je tudi cela okrožnica spis njegove roke. V tem spisu pozivlje vse ravnajoče učitelje, to je, vsacega posameznega posebe, da naj mu naznanijo, koliko in kakšnih učnih sredstev potrebujejo še za svojo šolo, ker bi jih v slučaju potrebe on sam za dotične šole naročil. Pri tem bi dala pripala nekakšna provizija, pa tudi usluga učinjena neki firmi, katere predstojnik v Celji stoji v prvem redu bojevitih pangermanov. Gosp. nadzornik ima tudi svoje posebne miljenice, katerim je posebno naklonjen. Glavni njegov miljenec je Breški nadučitelj, siromak pa je tudi potreben močne zaščiti in podpore, in če jo mu! Navada je v ljudskem življenju, posebno pri dobročudnih ljudeh, da, če s kom govorijo, ter ga hočejo ogovarjati, hvalijo najprej njegove dobre lastnosti in če nima teh, njegovo dobro srce (oh siromašno srce, za kaj moraš vse služiti) z najlepšimi frazami; ga opisujejo, da ga morejo za tem na koncu dobro ujesti. Nam se zategadelj ne more očitati, da hočemo gosp. Breškega nadučitelja-direktorja in spe ogovarjati, in to iz razloga, ker ga v početku hvalili ne bodemo, ampak ga hitro s kraja prijeti, ter ga predstavili svetu v celi njegovi goloti, v kateri se je pokazal nam, in sicer storimo to na podlagi takovih podatkov, katere moremo, če treba, povsod in pred vsakim dokazati.

Torej začnimo; prosimo pa naše častite bralce oprostjenja, če jih malo delj zadržujemo s stvarmi, katere bi nebehalo postaviti na svetlo, da so pristojni organ stvar objektivno presoditi. Da gospod Breški nadučitelj pri učiteljstvu tega okraja ne uživa nobenega zaupanja, je dokaz, da ga to učiteljstvo proti njegovemu lastnemu in proti prizadevanju drugih uplivih mož ni hotelo izvoliti za okrajnega zastopnika na zadnji učiteljski konferenci. Spravil je skupaj z se 5 glasov, računajoč k tem tudi svoj lastni glas. Kako visoko je čislán g. Breški nadučitelj kot učitelj mladine tudi v krogih svojih somišljenikov kake sijajne uspehe on doseže s svojo posebno metodo poučevanja, dokaz je to, da vsak sin tujajšnjih rodbin, kateri je namenjen pohajati višje šole, dobi v četrtem letu ali pa po dovršenem četrtem letu posebnega učitelja, da ga pripravi in spodobnega stori za višje šole.

Da je pa gospod nadučitelj ne samo nemškutar, ampak kakor sam misli, polnokrvni german, tega mu ni ne bi verjel, kdor samo jedenkrat v roke dobi njegov nemški koncept. Imeli smo priliko, več takih pisov videti in čitati in rečemo samo, da so vzbudili vseobče veselje in velik smeh. Mogoče, da se je s tem, njemu nekako neprijateljskim idijomom nekoliko sprijaznil, odkar ima priliko slišati isto, nepokvarjeno nemščino iz ust svojih otrok, pohajajočih nemški otroki vrtec v Brežicah. (Dieser Fes, von dem die Wogen der slavischen Hochfluth sprallen werden.) V predalih Graške stare tetke z dn. 19. decembra t. l. opazil sem pod naslovom „von Landesschulrathe“ sledeče priznanje: „Na dalje se je za njihovo marljivo delavnost na polju gospodarskega poučevanja in šolskih vrtov izrazilo priznanje: sledi 36 imen nadučiteljev štajerskih mej ujmij z razstavljenimi črkami slavno ime našega Breškega nadučitelja, g. Janeza Ornika. Gledam, čudim se, ni je mi zdelo verjetno; dolgo sem že v Brežicah, pa nisem dozdej slišal, da se g. Ornik posebno mnoge interesira za gospodarske stvari, posebno pa za šolski vrt, katerega celi utis

je takov, da si vsak človek misli, to je uzor šolskega vrsta, kakor bi ne smel biti.

Pa ako se take zasluge tako lepo priznavajo, zakaj ne bi človek, ki je na merodajnem mestu in pri merodajnih osebah dobro upisan, zakaj ne bi gledal, da se njegovo stališče, na katero se je popel visoko nad vse druge učitelje, tudi vidno ne skaže. Napenja vse sile, tudi njegovi prijatelji somišljeniki in ščitniki, kako bi mu prišli naslov „direktorja“. Zdi se mi, da je že dvakrat poskusil srečo, katerega je prevarila, ali dosleden devizi: Kdor vztraja do konca, bode zveličan, on skuša po tretjkrat svojo srečo. Na temelju doprinašanih priznanic, dobitih pohvalnic, priporočbe gospoda nadzornika, ter tukajšnjih svojih uplivnih prijateljev, katerim je vedno verno služil, usluge delal pri agitacijah in volitvah, na temelju svojega obširnega znanja, nadzorovati stavbe, pa makar bilo mej šolskimi urami, na temelju vsega tega sklepamo, da bode takrat dobil dolgo zaželjeni naslov, in da s tem postane češčen človek, še bolj ko je bil do zdaj. Mi mu ne zavidamo, pa da postane dvorni svetnik, ker prisloca pravi: Komur Bog da službo, temu da tudi za to potrebno pamet. Samo jedno bi želeli, in sicer v interesu onih, kateri mu do te časti pomagajo, da skrbijo tudi zato, da bo tudi plača narasla, prema povišanemu dostojanstvu, zakaj — to bodo že vedeli.

Slišimo da se gospod nadučitelj strastno zavzema, da se odcepi občina Breška od občine Zakotske v šolskih zadevah in da se napravi posebna šola za nemške otroke z izključno nemškim poukom; na ta način bi nastala mestna šola z jednim razredom, ker za več razredov se nebi našlo dovolj otrok, in gospod nadučitelj postal bi direktor mešane jednorazrednice. Častitamo. O drugem učitelju nebi govoril, saj ga vsak dovolj pozna, če nebi bilo tudi to karakteristično, da je ta človek tudi ljubimec gospoda nadzornika in tukaj uplivne gospode, kateri so ga pa vendar hoteli spraviti na boljše mesto, ko se videli, da mu je na Brežiskih tleh že malo prevroče, samo da se ga rešijo, kar jim je pa spodletelo, in sicer po lastni krivdi tega učitelja.

Če sem se spočetka pohvalno izrekel o šolskih poslopih in uravnavi istih, to vendar tudi tukaj velja: nulla regula sine exceptione. Da bi si pa človek mogel misliti, da je kraj tako prilično urejenih šolskih razmer vendar še mogoče na ti šoli, katera se tako protivi vsem zahtevam dandanašnjega časa, da morajo učenci kapelske šole zavidati svoje kolege v črni Afriki, kateri imajo vsaj prostora dosti, pod košato palačo, ter lahko roke vsaj toliko gibljejo, da si muhe odganjajo. 230 dečkov in deklic upisano je v tej šoli, katera ima samo jedno šolsko sobo, ozko in nizko, prostorno k večjemu za 40 učencev; tu se jih na nadru pred poludnevom in popoldne, po 100 in še več, tretjina jih komaj najde mesta v klopeh, drugi stojijo, čepijo ali klečijo okolu peči, sten, mej vrati in pred vrati in za to množico nastavljen je jeden sam učitelj, ki služi že trideset let na tem mestu, ter stori v svoji dobročudnosti, kolikor mu mogoče. Uči otroke, kakor mora, prosi povsod že čez deset let, da se temu neznosnemu stanju že jedenkrat odpomore, vse zastonj. Pred 4 — 5 leti, ko mu je že gorelo do nohtov, ohrabri se in predložil breškemu okrajnemu glavarstvu preponižno prošnjo, v kateri natanko dokazuje, da je to barbarstvo ne samo proti učitelju, temveč tudi proti učeči se mladeži. A vse ni nič pomagalo stvar, bila je odložena ad calendas graecas, in ostalo bode kakor je, ker tudi od sedanjega načelnika glavarstva in okrajnega šolskega nadzornika se ni nadejati, da bi se stvar predručala. To se jim ne zdi potrebno.

Iz mestnega zbora Ljubljanskega.

V Ljubljani, dne 30. decembra.

(Konec.)

V daljni razpravi o mestnem proračunu za l. 1892. oglašil se mestni odbornik Hribar, trdeč da je mestni magistrat dosti storil za stranske trotoirje. Danes more pevati pa zopet staro pesem, ter zahtevati, naj se isti gospodarji, kateri so zidali nove hiše, v smislu določil stavbene postave vendar jedenkrat prisilijo, da naredo trotoirje. Posebno Rimska cesta je o tej zadevi skrajno nevarna in da bi imeli letos snežno vreme, zgodile bi se bile lahko že velike nesreče. Naj se torej mestnemu magistratu naroči, da pozove hišne posestnike novo zidanih hiš, da še v teku leta na-

rede po postavi predpisane hodnike pred hišami, drugače pa naj postopa mestni magistrat proti njim strogo v smislu postave.

Župan g. Grasselli opomni da je magistratni gremij že opomnil dotične hišne gospodarje, naj svojo nalogo, kar se tiče trotoirjev, spolne. Da se ni zgodilo vse, kakor bi moralo biti, krivo je le sedanje slabo vreme in da je bilo razmotravati še vprašanje, iz kakšnega materiala naj bi bili hodniki.

Mestni odb. Pirc toži, da se na ljubljanskem gradu zmirom uničujejo nasadi, vsaj nad njegovim stanovanjem v gospoda Kolmana hiši na Mestnem trgu izruje neka ženska vse kar vidi. Nevarnost je jako velika in kaka katastrofa se lahko prigodi. Mestni organi naj se pouče, da posebno tudi nad gospoda Škaberneta hišo pazijo.

Župan g. Grasselli odvrne, da je res nedavni naliv oškodoval nasade na Ljubljanskem gradu in da je bode treba popraviti. A poučevati mestnih organov pač ni treba, ker so že mnogokrat imeli priliko se na lici mesta o stanju poučiti.

Mestni odb. dr. Stare nasvetuje, naj se hodnik na cesarja Franc Jožefa cesti od hotela pri „Maliču“ do hiše bankirja Mayerja prenovi, oziroma razširi. Preozek je in vendar hodi ondu največ prebivalstva katero se sprehaja proti Tivolškemu gradu. Sedaj pa, ko se bode otvorilo novo gledališče, bode potreba ta hodnik razširiti še večja, ker sedaj ni mogoče več ko dvem osobam po tem hodniku hoditi.

Župan g. Grasselli naglašja, ako se hoče ugoditi nasvetu dr. Stareta, da bode treba odpraviti stari kanal, kar bode prizadevalo mnogo troškov, tedaj je vstaviti večjo svoto v proračun za leta 1892.

Mestni odb. dr. Stare nasvetuje, naj se ustavi še 2000 gld., kar poročevalec g. Ravnihar podpira. — Sprejmo se potem vsi nasveti. — Ljubljanskemu gasilnemu društvu dovoli se za nakup novih cevi, ker so stare že obrabljene, svota 700 gld.

Poročevalec Ravnihar stavi za finančni odsek resolucijo, naj se vendar že dovrši črtež za mestno regulacijo.

Mestni odb. Hraskey naglašja, da bi bilo pač umestno, da se vendar izvrši mestni črtež za regulacijo. V ta namen naj se razpiše zopet drugo mesto mestnega inženirja s plačo 1400 gld. Dela ne bode novemu inženirju preostajalo. Treba bode izdelovati načrte za električno razsvetljavo, za novi most preko Vodnikovih ulic v Reselnovo cesto, za nove kopeli, za tržišče i. t. d. Govornik pravi, da, ko je omenil plačo 1400 gld., so se slišali nekateri „ohoklici“ a temu nasproti mora naglašati, da inženirji v državnih službah dobe dosti bolj plačo, ko mestni inženirji, in da se bode onim plača še v kratkem poboljšala. Torej nasvetuje, naj se nastavi začasno drugi mestni inženir z letno plačo 1400 gld., dokler se mestni uradi ne organizujejo.

Mestni odb. Filip Zupančič se odločno protivi nasvetu predgovornika Hraskega. Novo nastavljeni inženir bi dosedanjim le postopati pomagal, to je pa čisto nepotrebno. Kaj pa bode novi nastavljeni inženir vstvariti zamogel, zgolj rudeče črte v stare plane bode zarisal, torej ni nikakor potrebno, da se postopanje pri stavbenem uradu še pomnožuje.

Mestni odb. Hraskey misli, da take izjave niso za javno sejo.

Mestni odb. Zupančič odvrne, da se je o delavnosti mestnega stavbenega urada že mnogokrat pritoževal v tajnih sejah, a ker je to zaman bilo (dr. Tavčar kliče: Pa v javno sejo to vendar ne spada!) mora se pritožiti v javni seji. Če se toži v jedno mer, enkrat mora vendar priti rešitev teh neznosnih odnošajev.

Župan g. Grasselli misli, da je sodba o stavbenem mestnem uradu prehuda in pretrpka. Gotovo je, da je pri stavbenem mestnem uradu mnogo zastankov, a to ima svoj razlog, ker mora stavbeni urad premnogo občeovati z raznimi strankami, mora nadzirati razna naznanjena dela itd. Proti izjavi gospoda mestnega odbornika Zupančiča mora župan odločno ugovarjati, kajti ko bi bili uradniki, kakor jih je opisal mestni odb. Zupančič, ne smeli bi več službovati pri mestni občini Ljubljanski. Da ni mestni stavbeni urad ravno uzoren, je gotovo, ali pri malih močeh se tudi Bog ve koliko zahtevati ne more.

Mestni odb. Prosenec misli, da drugi inženir ni nikako potreben in ako se nastavi že druga tehnična moč, naj bode nastavljena zgolj začasno.

Župan Grasselli opomni, da so druga stolna mesta in še manjša mesta dogovorila se s finančno upravo, da so nje tehnične sile izvršile taka dela, kakor je regulovanje načrta stolnega mesta. Tudi on, župan, obrnil se je na dotično merodajno mesto in nikakor ne dvomi, da bi finančno ministerstvo ne ugodilo tej prošnji. Župan vsaj se je poročalo, da finančno ministerstvo nikakor neče nasprotovati želji mesta Ljubljanskega in da bode zadovoljno ugodilo, da izvrše finančni organi to delo.

Poročevalec mest. odb. Ravnihar pravi, da načelno ni nikdo ugovarjal, naj se ne ustavi dolgo zaželjeni črtež za uravnavo mesta. Pre oziroma resolucijo pa umakne, naj se po

mestnega odbornika Hraskega nastavi poseben inžiner, a o tem naj še prej razpravlja stavbeni odsek in stavi potrebne nasvete, kar mestni zbor vsprejme.

Nadalje stavi poročevalec mestni odbornik Ravnihar predlog, naj se organizacija mestnih uradov hitro izvrši. (Sprejeto jednoglasno).

Konečno nasvetuje poročevalec mestni odb. Ravnihar, naj se vsa mestna poslopja, posebno pa Tivolski grad, popravijo.

Mestni odb. dr. vitez Bleiweis podpira ta predlog. Posebno treba bi bilo popraviti mestno hišo (rotovž) ter uhod predružačiti. Napravila so se stanovišča v rotovškem poslopju, za mestno redarstvo in za prižigalce plinove razsvetljave. Teh prostorov v prihodnje treba ne bode, ker se bodo redarjem napravili po mestu okrog novi prostori in bode v nakupljeni Galletovi hiši prostora za redarstveno stražnico. Torej naj se lepi uhod v mestni magistrat zopet ravna in polepša v rokoko stilu, in naj se prizidovine podero.

Mestni odbornik Trček želi, naj se tudi magistratna ura popravi.

Župan Grasselli naglašja, da, kar se tiče magistratnega stolpa, o tem pač ni govoriti, kajti slab je zelo in maje se in ziba. Najboljša ura, katera bi se v tem stolpu namestila, ne bi šla prav. Torej treba novega trdnega stolpa. Ako se mestnemu stavbenemu uradu naroči, da popravi vsa mestna poslopja, potem bode gotovo tudi predlagal popravilo rotovža, da se odpravijo spodnji zazidani prostori in da se zopet ustvari stari balkon na magistratnem polopju. Sprejmo se potem vsi ostali predlogi na kar se zaključijo javna seja.

Domače stvari.

— (Slovensko gledališče.) Jutri v nedeljo igra se bode burka v 4 slikah s petjem „Pojdimo na Dunaj.“ Ustoppina je znižana. Gledališki list prijavljamo na drugem mestu.

— („Glasbene Matice“ moški pevski zbor) priredi, kakor smo že naznanili, v čast ženskemu pevskemu zboru danes zvečer v dvorani čitalnice „družbinski pevski večer“. Opozorjamo p. n. povablence in sploh prijatelje domače glasbe, da je pričetek točno ob 8. uri. Taki pevski večeri utegnejo postati prav zanimivi in privabiti še marsikatero pevsko moč v kolo „Glasbene Matice“, ki se tako lepo razvija na vse strani.

— (Silvestrova veselica v Čitalnici Ljubljanski) je privabila s svojim mikavnim vspehom veliko in zbrano družbo v društvene zgornje prostore. Prva zasluga na jako povoljnem uspehu gre izvrstnemu brzoslikarju Mira-Liva-Beju iz Kahire, ki nam je napravil v čudovito kratkem času lepo sliko, predstavljajočo bljuvajoči Vezuv. Nade, ki jih je odbor stavil v potujočega umetnika, so se v polni meri uresničile. Naj bi se kmalo zopet v Ljubljani pomudil. Slika je bila za znatno svoto na korist „Národnemu domu“ in „Slovenskemu društvu“ prodana. Zasluge za to ima v prvi vrsti trudoljubivi g. H. Turk. Odlični pevci gospodje: Pavšek, Branke, Lilek, Dečman so národnemu občinstvu že itak od najboljših strani znani. Da so tudi ta večer drage volje s svojim izbornim resnim in šaljivim petjem jako dobro zabavali, je samo ob sebi umljivo. Hvala jim! Tudi vojaška godba se je resno potrudila svojo večjo nalogo izvršiti točno. Na svojem programu je imela tudi več slovanskih točk. — Po času in društvenim razmeram primernem pozdravu gospoda predsednika o polnoči, sledil je improviziran, a živahen ples, o katerem je večina družbe vstrajala do blizu tretje ure popolnoči.

— (Silvestrov večer „Slavčev“) v spodnjih prostorih čitalnice bil je prav dobro obiskan in zabava jako živahna. Posebno ugajala je poleg pevskih številk vspeh deklamacija g. Nigrinove, solopetje g. Medena in komični prizor „Jutri v Ljubljani“, ki je vzbudil mnogo smeha. Vrlo pevsko društvo „Slavec“ sklenilo je prav veselo staro leto in pričelo novo leto z živahnim plesom, ki se je razvil po končanem vspehu. Do pozne ure sukala se je vesela mladina, drugi pa so pri čašici vinca nazdravljali novemu letu.

— (Slovensko gledališče.) Vsem nemškim veseloigram je lasten ta nedostatek, da so premalo zabavne. To velja tudi o igri „Strije bogatin“, katera se je sinoči predstavljala. Snov igri, enfant terrible, ki očara hipohondričnega in dvajset let starejega strijca-bogatina, je že stara in obrabljena, vzlic temu umela jo je pisateljica še dosti spretno prikrojiti in so nam zlasti nekatere karakteristične epizode bile prav všeč. Glavna hiba vsej igri je pač to, da je silno razpredena in raztegnjena: v dolgih presledkih od dovtipa do dovtipa

premišljali smo, kako vse drugače bi bil francoski pisatelj to snov porabil. Igralo se je jako dobro. Gospa Borštnikova jej bila živa in prikupna Irma, gospa Danilova prav dobra Kamila, gospč. Nigrinova jako ljubezniva Amalija, a za damo, katera se že bavi s posredovanjem zakonov — makari tudi brez sebičnega namena — celo preveč lepa; tudi gospč. Slavčeva nam je ugajala Gospod Borštnik pogodil je Julija Levina izvrstno, takisto gre tudi pohvala ostalim gospodem, s kratka, predstava uspela je prav dobro. Posebno je še omeniti prekrasnih toilet v 3. dejanji. Gospa Borštnikova imela je belo atlasovo krilo s čipkastimi rokavi; gospa Danilova temnorudeče baršunovo krilo, katerega prednja pola je bila iz belega, s cvetkami obšitega atlasa: gospč. Slavčeva je imela krilo iz rudečega atlasa, katerega prednja pola — bel z biseri obšit atlas — je vzbudila občeno pozornost. Tako krasne toilette je na Ljubljanskem odru le redkokdaj videti.

— (Slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“) ima svoj redni občni zbor v sredo 6. t. m. (sv. treh kraljev dan) ob dveh popoldne v gostilni „pri Zvezdi“. Dnevni red: 1. Nagovor predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Poročilo revizorjev. 5. Volitev novega odbora. 6. Razni nasveti in interpelacije. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

— (Okrajni mestni šolski svet Ljubljanski) je odredil, da trajajo počitnice na vseh javnih in privatnih ljudskih šolah Ljubljanskih zaradi epidemije ošpic in zaradi nastopajoče hripe do uštetega 17. dne januarja t. l.

— (Pri današnjem žrebanju srečk stolnega mesta Ljubljanskega) zadele so sledeče srečke in sicer: Št. 64878 glavni dobitok 25.000 gld., št. 69.162 drugi dobitok 1500 gld., št. 43.977 tretji dobitok 600 gld., št. 55.921 četrti dobitok 600 gld., št. 31.427 peti dobitok 600 gld., št. 8525 šesti dobitok 600 gld., št. 54.066 sedmi dobitok 500 gld., št. 44.984 osmi dobitok 500 gld. in nadaljnih 142 števil vsaka po 30 gld. Poslednje omenjene izžrebane številke priobčimo prihodnjič.

— (Draginjska doklada državnim uradnikom) Vesti z Dunaja javljajo, da je finančni minister dovolil uradnikom zadnjih treh vrst, poslujočim po mestih s 40.000 ali več prebivalci, draginjsko doklado letnih 120 gld. od novega leta naprej.

— (Občni zbor samostojnega konjerejskega odseka c. kr. kmetijske družbe kranjske) bode v ponedeljek 4. januarja 1892. l. v pisarni c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani. Vspeh: 1. Poročilo o delovanju l. 1891. 2. Poročilo blagajnikovo. 3. Volitev po pravilih izstopivših dveh odbornikov. 4. Predlogi in nasveti posameznikov.

— (Vabilo na koncert) ki ga priredi „Litijsko pevsko društvo“ v nedeljo, dne 3. prosenca 1892. l. v prostorih g. J. Oblaka v Litiji na korist društvu z nastopnim vspehom: 1. Ant. Foerster: „Samo“, moški zbor. 2. Hrab. Volarič: „Gospodov dan“, mešani čvetospev. 3. V. F.: „V mraku“, samospev za bariton s spremljevanjem glasovirja. 4. D. Beriot: „Evezosa si la Rosa“, za gosli in glasovir. 5. Ant. Nedved: „Slov“, moški zbor s samospevom za tenor. 6. E. Titl: „Ouverture“, čvetoročno igranje na glasovirju. 7. F. S. Vilhar: „Mrtva ljubav“, samospev za sopran s spremljevanjem glasovirja. 8. Viktor Parma: „Eno devo le bom ljubil“, čvetospev. 9. Ant. Nedved: „Venec slovanskih pesni“, moški zbor. 10. „Prosta zabava“. Začetek točno ob polu 8. uri zvečer. Ustoppina za podpornike prosta. Neudje plačajo 30 kr. za osebo in 60 kr. za rodbino. Preplačila se hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi vabi najuljudnejši odbor.

— (Stroje iz tovarne v Dvoru) ki je prenehala, prodal je knez Auersperg večinoma tovarni v Štorjah pri Celji za 90.000 gld. Za delavce, ki so prišli ob kruh, ustanovila se je sicer penzijaska blagajnica, a odškodnine so primeroma le majhne, kakor smo že jedsokrat poročali. Poslopja pa stoje prazna. Bode li nova železnica vzbudila v življenje kako drugo podjetje, je še negotova stvar, a želiti bi bilo.

— („Bralno društvo“ v Gorenjem Logatci) priredilo je na Silvestrov večer v društvenih prostorih veselico s tombolo in petjem. Udeležba bila je nepričakovano — slaba, a tudi program se

ni izvršil točno. Je-li temu usrok slabo vreme ali — slabe razmere, je nekaka uganka, katero rešiti bode v stanu ne le odbor, nego tudi — strog opazovalec. Čas bi pa bil, da se te razmere zboljšajo!

— (Vipavska čitalnica) imela je 31. decembra 1891 svoj letni občni zbor, pri katerem so bili izvoljeni: Gosp. dr. Josip Kenda predsednikom, g. Matija Erjavec podpredsednikom, g. Hrabroslav Jamšek tajnikom, g. Ivan Zupan blagajnikom; dalje gg. Ivan Nosan, Ivan Može in Radoslav Silvester za odbornike. Iz poročila predsednikovega pometi je, da je imelo društvo v pretečenem letu 19 članikov na razpolago, in sicer 14 slovenskih ter 5 nemških. Sklenilo se je tudi, da se na novo naročita lista: „Slovanski svet“ in „Novice“.

— (Strajk mej rudarji v Zagorji) se je baje pričel danes in sta se odpeljali popoldne dve kompaniji vojakov v Zagorje.

— (Žalostno.) V Celji bili so te dni obsojeni pri okrožnem sodišču trije dijaki Celjske gimnazije 14 do 15 let stari zaradi tatvine na večmesečno težko ječo. Kaj bode iz teh mladeničev, ko prestanejo svojo kazen? Res žalostno!

— (Odbor „Slovanske čitalnice v Mariboru“) sestavlja za letošnji predpust ta-le program: 17. prosinca 1892. plesni venček, 2. svečana 1892. Prešernova slavnost (koncert). Natančnejši program te slavnosti bode se pravočasno naznanil. 14. svečana 1892. plesni venček. 28. svečana 1892. šaljivi večer plesom. Razven tega bode v čitalnici vsako soboto streljanje na tarčo, in vsako nedeljo prosta zabava.

— (Glede na visoke vinske cene) razpošiljajo okrajna glavarstva na Štajerskem oklic na županstva in žandarmerijska postajna poveljništva, da strogo pazijo na vsako protizakonito ponarejanje vina ali razprodajanje ponarejenih vin, katera je pri prodaji kot taka uaznaniti. Oklic omenja raznih vrst ponarejenih vin, ki se nikakor ne smejo prodajati kot pristno vino.

— (Hripa na Koroškem) se razširja prav zelo, posebno v Celovcu je veliko bolnikov. Dozdaj se je zabeležilo okoli 400 slučajev, ki pa k sreči neso nevarni.

— (Srednjeevropski čas v Trstu.) Od novega leta naprej naznanja se v Trstu poludne za 4 minute 57 sekund prej nego dosedaj z navadnim poludanskim strelom. To je namreč zaradi uvedanja srednjeevropskega časa, po katerem velja za naše kraje poludne meridijana, ležečega za 15° zapadno od Greenwicha.

— (Božičnica otroškega vrta družbe sv. Cirila in Metoda v Rojanu) vršila se je prav lepo. Občinstva bilo je obilno iz Rojana in iz Trsta. Podružnični predsednik g. Martelanc pozdravil je vse navzočne. Ves vspeh vršil se je gladko in točno in zasluži posebno zahvalo za to marljiva vrtnarica gospica J. Fabijanijeva. Obdarovanih je bilo z obleko 55 otrok, ki so dobili poleg tega, kakor tudi ostali otroci, vsak malo vrečico s sadjem in sladlicami.

— (Nova ploskovna mera.) Kakor znano, vpeljala se je z novim letom uradno metrična mera tudi za ploskve in površja. Metrična dolžinska mera se je zaradi svoje praktičnosti in jednostavnosti kmalu udomačila, ali težje pa pojde s ploskovno mero. Že sploh je težko predstavljati si pravo velikost kvadrata, ali pa zemeljskega površja, ki je na kaki karti narisano. Treba je namreč dolžinsko število vedno samo s seboj pomnožiti, da se dobi potem ploskovno svoto. Če ima n. pr. dolžinski mirijameter 10 kilometrov, bode imel ploskovni mirijameter 100 kvadratnih kilometrov. Najmanjša ploskovna mera bode od sedaj naprej kvadratni meter (1 m²), ki je skoro štirikrat manjši nego kvadratni seženj. Sto kvadratnih metrov se imenuje ar in sto arov pa hektar (ha). Sto hektarov daje zopet jeden kvadratni kilometer (1 km²) in sto takih jih gre na jeden kvadratni mirijameter (1 Mm²). Ali nasprotno: jeden kvadratni kilometer ima v sebi 1.000.000 m², ali pa 10.000 arov, ali 100 hektarov. V primeri s staro mero bode sedaj obsegal 1 m² = 0.278 □ seznja, 1 ar = 27.804 □ seznjev, 1 ha = 1 oralo in 1180.364 □ seznjev. Nasprotno meri: 1 □ seženj = 3.6 m², 28 □ seznjev = 1 ar, 1 oralo = 57 arov in 54.643 m², 2 orala = 1 ha, 15 a in 9.285 m², 1 □ milja = 57.546 km², ali nekaj več kot pol kvadratnega mirijametra.

— (Železnica iz Travnika preko Livna v Dalmacijo) bode se baje začela graditi še to leto.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Sofija 1. januarja. Odnosaji mej Bolgarijo in mej Porto se neso nič spremenili. Turški Evkav-komisar Rešid-paša bil pred nekaterimi dnevi pri avdijenci pri knezu in potem pri sireji.

Riz 1. januarja. Novoletni vsprejem v Kvirinalu trajal od 1. do 5. ure. Kralj podarjal veliko udanost Italijanov za ustavo in za kraljevsko hišo. Nadeja se, da se bodo vsprejete trgovinske pogodbe in da bodo koristne narodovim interesom. Politični položaj Evrope je tak, da se sme pričakovati miren razvoj pričetega dela.

Pariz 1. januarja. Pri vsprejemu diplomatičnega zbora rekel Carnot, da republika, če tudi si je v zavesti pravic in tradicij Francije, nič manj ni navezana na politiko miru in mejnarodne slege. To želi, da vzemo na znanje vse vlade.

Pariz 1. januarja. Kraljica Natalija kupila je graščino Biaritz in namerava tam stalno nastaniti se.

Bruselj 1. januarja. Kralj obolel na hripi, vendar njegovo stanje splošno povoljno.

Madrid 1. januarja. Uradni list prijavlja novi carinski tarif, ki stopi v veljavo 1. februvarja.

Budimpešta 2. januarja. Glavni blagajnik Piussich domovinske hranilnice, ki je poneveril 60.000 v denarjih in jeden milijon rente, se je ustrelil.

Voitsberg 2. januarja. Rudarji v Voitsbergu in Köflachu pričeli štrajk.

Razne vesti.

* (Hripa) razširja se po gornji Italiji vsled deževnega in vlažnega vremena prav zelo. V Milanu je skoraj ni rodbine, ki bi ne imela kacega bolnika. Število umrlih se je skoraj podvojilo. Blizu Bergama v dolini Brembane je hripa posebno huđa in je na stotine bolnikov ter jih mnogo umrje že že nekaj dni potem, ko so oboleli.

* (Velika železniška nesreča) pripetila se je blizu postaje Kosovo na ruski progi Brest-Litevsk-Smolensk. Ekspresni vlak zadel je ob neki vojaški vlak in je baje 20 oseb mrtvih, ranjenih pa nad 100.

* (Berolin v megli.) Zadnje dni decembra bila je v Berlinu taka megla, kakor znana Londonska in se je pripetilo več nesreč.

* (Krvoločan begun.) V Egeru pobegnil je štabni vodja J. H. od 73. pešpolka zaradi raznih kaznivih dejanj. Žandarm A. H. zasačil ga je v neki bližnji gostilnici in ga hotel odvesti v zapor. Mej potom ustrelil je vodja z revolverjem na žandarma, ki se je zgrutil težko ranjen. Begun zbežal je potem na pokopališče in se tam ustrelil.

* (Eksplozija parne cevi.) Preteklo nedeljo razpočila se je parna cev električne razsvetljave v Palais Royal v Parizu, ki oskrbuje dva gledališča z električno lučjo. V obeh gledališčih nastala je namah popolna tema in se je moralo prenehati za 20 minut s predstavama. Občinstvo ostalo je mirno na svojih sedežih in se pokazalo jako hladnokrvno. Kurilec pri stroji bil je vsled eksplozije težko ranjen.

* (Nesreča na železnici.) Blizu Hastingsa na Novo-Jorški centralni železnici zadela sta dva brzavlačka. Spalni vagoni so se vneli in je bilo mrtvih 10 potnikov, ranjenih pa nad 20.

* (Celo Parižanom bilo je preveč.) kar se je predstavljalo pretekli teden v „Théâtre moderne“ v Parizu. Zadržaj igre bil je tako škandalozen, da so razjarjeni gledalci hoteli pisatelja linčovati. Direktorja dotičnega gledališča pozvala je policija, da se zagovarja.

* (Lynchovanje.) Dvajset našemljenih mož udrla je v jetnišnico v Dewittu v Arkansasu v Ameriki in so ustrelili z revolverji tri jetnike, ki so bili v greiskovalnem zaporu zaradi poskušnega umora sopoge jednega iz mej napadalcev.

Anatherinova ustna voda in zobni prašek

ohrani usta, krepča čeljustno meso ter odpravlja slabo sapo iz ust.

Jedna steklenica ustne vode velja 40 kr.; jedna škatlja zobnega praška 20 kr.; 12 steklenic 4 gld.; 12 škatelj samo 2 gld. (81-160)

Lekarna Piccoli, „pri angelju“, v Ljubljani, Dunajska cesta. Naročila se izvršujejo z obratno pošto proti povzetju zneska.

„LJUBLJANSKI ZVON“

za vsa leta 4 gld. 60 kr.; za pol leta 2 gld. 30 kr.; za četrto leta 1 gld. 15 kr.

Poslano.

Neustein-ove posladkorjene Elizabetne kri čisteče pile,

skušeno in od znamenitih zdravnikov priporočano lahko čistilno, raztapljajoče sredstvo. — 1 škatljica à 15 pil velja 15 kr., 1 zavoje = 120 pil 1 gld. a. v. — Pred ponarjanjem se jako svari. — Zahtevaj izrecno Neustein-ove Elizabetne pile. — Pristne so samo, če ima vsaka škatljica rubeže tiskano našo protokolovano varstveno znamko „Sveti Leopold“ in našo firmo: lekarna „pri sv. Leopoldu“, Dunaj, mesto, Ecke der Spiegel- und Plankengasse. — V Ljubljani se dobivajo pri gosp. lekarji G. Piccoli-ja. (949-8)

Št. 17. Slovensko gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 457.

V nedeljo dne 3. januarja 1892.

V dvorani Ljubljanske čitalnice.

POJDIMO NA DUNAJ!

Burka v štirih slikah. Poleg francoskega „La Cagnotte“ za slovensko gledališče priredil I. Ogrinec. — Reži ser gospod Ignacij Borštnik.

Brus poje uložko kupletov.

Prva slika:
Obletnica.

OSOBE:

Lipe Krtavec, ekonom — gospod Borštnik.
Lizabeta, njegova sestra — g. Borštnik-Zvonarjeva.
Helena, njegova hči — gospa Danilova.
Žulec, lekarnar — gospod Sršen.
Cvenkovič, trgovec z želodom — gospod Urbančič.
Pavel Pravičnik, aktuarij — gospod Danilo.

Dejanje se vrši na Vrhniki.

Druga slika:

V Dunajski gostilnici.

OSOBE:

Lipe Krtavec — gospod Borštnik.
Lizabeta — g. Borštnik-Zvonarjeva.
Helena — gospa Danilova.
Žulec — gospod Sršen.
Cvenkovič — gospod Urbančič.
Edvard, prvi natak — gospod Šturm.
Jean, točaj — gospod Karlič.
Sodni sluga — gospod Oblak.

Tretja slika:

Pri sodišču.

OSOBE:

Lipe Krtavec — gospod Borštnik.
Žulec — gospod Sršen.
Cvenkovič — gospod Urbančič.
Edvard — gospod Šturm.
Brus, aktuarij — gospod Perdan.
Prvi sodni sluga — gospod Bergant.
Drugi sodni sluga — gospod Oblak.
Gospod — gospod Malič.

Četrta slika:

V zavodu skrivnostij.

OSOBE:

Lipe Krtavec — gospod Borštnik.
Cvenkovič — gospod Urbančič.
Žulec — gospod Sršen.
Lizabeta — g. Borštnik-Zvonarjeva.
Helena — gospa Danilova.
Pavel Pravičnik — gospod Danilo.
Srečko Skobec, posestnik zavoda — gospod Lovšin.
Adam, njegov pisar — gospod Veršec.
Brus — gospod Perdan.

Umrli so v Ljubljani:

30. decembra: Franja Jelovšek, zasebnica, 83 let, Vegove ulice št. 10, marasmus.

31. decembra: Ivana Vidmar, kajžarjeva hči, 1 1/2 leta, Črna vas št. 30, bronhitis. — Josip Furlan, kajžarjev sin, 5 1/2 let, sv. Petra cesta št. 51, bronhitis. — Jožeta Herbst, zasebnica, 85 let, Dunajska cesta št. 10, marasmus. — Neža Golob, dekla, 60 let, marasmus. — Janez Izanc, umirovlj. stražnik, 80 let, Židovska steza št. 4, marasmus. — Ema Richter, paznikov sin, 6 let, Hrenove ulice št. 13, croup.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
31. dec.	7. zjutraj	730.5 mm.	1.2° C	brezv.	megla	
	2. popol.	730.1 mm.	7.6° C	sl. jzh.	jasno	0.00 mm.
	9. zvečer	730.1 mm.	6.2° C	sl. jzh.	obl.	
1. jan.	7. zjutraj	728.4 mm.	5.8° C	sl. jzh.	obl.	1.81 mm.
	2. popol.	729.0 mm.	7.2° C	sl. jzh.	obl.	
	9. zvečer	731.2 mm.	5.4° C	sl. jzh.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 5.0° in 6.1°, za 7.9° in 9.0° nad normalom.

Dunajska borza

dne 2. januarja t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	92.75	92.95
Srebrna renta	92.80	92.55
Zlata renta	109.55	109.50
5% marcna renta	102.40	102.40
Akcije narodne banke	1012.—	1013.—
Kreditne akcije	291.75	292.75
London	117.85	117.95
Srebro	—	—
Napol.	9.85	9.85 1/2
C. kr. cekini	5.58	5.59
Nemške marke	57.95	57.97 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	134 gld. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	179
Ogerska zlata renta 4%	106	20
Ogerska papirna renta 5%	101	75
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	121
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	115	—
Kreditne srečke	100 gld.	185
Rudolfove srečke	10	0
Akcije anglo-avstr. banke	120	153
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	220

PRI KATARU
sapnih organov, kašlj, nahodu, hripavosti in vratnih boleznih zdravniki opozarjajo na
GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
ki se rabi uspešno sama ali z gorkim mlekom pomešana. (1-1)
Ima miloraztopljivi, osvežujoči in pomirujoči upliv, posebno pospešuje razlizenje ter je v takih slučajih poznana kot jako dobro zdravilo.

(3)

Pozor!

Bratje pevci „Slavca“ vabijo se jutri v nedeljo 3. t. m. ob 10. uri v gostilno k „Virantu“ radi važnega posvetovanja. Sklicatelj.

Poslano.

„THE MUTUAL“

največja in najbogatejša zavarovalnica na svetu.

Osnovana l. 1842 na goli mejsobojnosti.

Garancijski zaklad (1054-3)

367 3/4 milijonov goldinarjev a. v.

Skoro 70 milijonov goldinarjev več, kakor vsaka druga zavarovalnica.

Avstrijska filijala,

koncesionovana od c. kr. ministerstva in jednakopravna z domačimi društvi.

Zakonita kavelja in vse rezerve avstrijskih zavarovalnih naložene so v Avstriji.

Primeri št. 10.

Društvo je pred mesecem daj lastniku police številka 278.127 izročilo check na funtov sterlingov 1099.43 kot dobiček za l. 1891.

Ta polica izdana je bila l. 1886, za funt. st. 10.000 po petletnem dividendnem načrtu. Takih izidov ne more navesti nobena druga obstoječa zavarovalnica.

Od svoje ustanovitve pa do 1. januarja 1891 izplačala je „MUTUAL“ lastnikom polic več kakor 760 milijonov goldinarjev in sicer 209 milijonov za deleže od dobička.

Leta 1890. dobili so lastniki polic na deleže od dobička 6.908.980 goldinarjev. (1119-2)

Generalno ravnateljstvo za Avstrijo:

Dunaj, I., Lobkowitzplatz 1.

Glavni zastopnik za Kranjsko:

ALOJZIJ LENČEK
v Ljubljani, na Sv. Jakoba trgu.

Mejnarodna

PANORAMA

(986-34)

v Ljubljani

na Kongresnem trgu v „Tonhalle“.

Odprta vsak dan od 2. ure popoldne do 9. ure zvečer. — Ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. ure dopoldne in od 2. ure popoldne do 9. ure zvečer.

Ustopenina za osebo 20 kr. 6 ustopenic se dobi za 90 kr. Otroci 10 kr.

Jutri v nedeljo dne 3. in v ponedeljek dne 4. januarja 1892:

Hipne slike iz Pariške svetovne razstave z Eiffelovim stolpom.

Prvi oddelok.

Racijonelni okóvi za kopita in parklje.

Patentovani okóvi (1010-7)

za parklje volóv za leto in za zimo

in sicer za težke in lahke govedne pasme.

Patentovane podkve za konje z nadomestilnimi nasadi.

Podkve za tovrstne in vozne konje, lovska, jahalna in dirkalna železa. Patent podkve z gumijevimi nasadi in poveznimi ulogami itd. Čarapna železa, hodna železa.

željbi za kopita in parklje, podpore za kopita iz železa in jekla, vojaško-oblastveno predpisane podpore, patentovane H podpore, patentovane podpore z gumijevimi ulogami.

Cenike in kopitne razpredelnice pošiljajo zastoj in frankovano

M. HANNS sinovi, Dunaj, I., Strauchgasse 2.

Mlad, marljiv

Vrtnar

si more takoj brez posebnega kapitala zagotoviti samostojno stalno existenco. — Več je izvedeti v upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (2-1)

Oljni ekstrakt za uho

od c. in kr. sekund. zdravnika dr. Šipeka. Ta ekstrakt priporočajo zaradi sigurnega uspeha že več let **autoriteto**, ker odpravi vsako neprirorojeno **gluhost**, uklanja takoj **slab posluh**, **ušesni tok** in vsako **ušesno bolezen**; dobiva se proti določilni gl. 170 v vsej Avstro-Ogerski frankovano po pošti iz lekarn; glavna zaloga v lekarni „pri sv. Duhu“ g. Ede pl. Tomaya, v lekarni g. Ant. Kögla in v mestni lekarni g. Mittlerja v Zagrebu; nadalje pri Zannetti-ju v Trstu, Jožefu Cristofoletti-ju v Gorici; Antonu Mizzano na Reki, — na Dunaji pri c. in kr. vojni poljski lekarni, na Stefanovem Trgu št. 8 in pri lekarju Twerdy-ju, Mariahilferstrasse 196. — Pristno blago se dobiva samo v steklenicah z utisnjenim napisom

c. kr. sekund. zdravnik dr. Šipek na Dunaji. (962)

Zobozdravnik SCHWEIGER

stanuje (872-13)

„pri Maliču“, II. nadstropje, št. 25-26.

Ordinuje vsak dan od 9.—12. ure dopoldne in od 2.—5. ure popoldne.

Ob nedeljah in praznikih od 9.—1. ure popoldne.

Najnoveše in najboljše vrste umetnih zobovij in zob. — Najboljše in trpežne plombe v zlatu in platini za sprednje zobe, posteklenjene plombe povsem in nerazločno take, kakor so zobje.

Za vsa dela in operacije se garantira.

Vino.

200 veder belega boljšega vina iz leta 1890. in 1891., potem 10 veder dobre črnine burgundske, zrele za steklenice, je po ceni na prodaj tudi na malo.

Več pove gospod postajski predstojnik v Reichenburgu ob Savi. (1118-2)

Pravi zaklad

za nesrečne žrtve samooskrumbe (onanije) in tajnih razpašnostij je izborno delo

Dra Retau-a

Sebeohrana.

Česko izdanje po 80, nemški izdaji. Z 27 podobami. Cena 2 gld. a. v. Čita naj je vsakdo, ki trpna strašnih posledicah te razuzdanosti, resnični njei govori pouki rešijo vsako leto na tisoče bolnikov gotove smrti. Dobiva se v založni knjigarni „Verlags-Magazin R. F. Bierey v Lipsku em (Sasko), Neumarkt 34“, kakor tudi v vsakej knjigarni. (1089-2)

≡ Kašlja ni več! ≡

Staro in preizkušeno domače zdravilo so pristni

Oskar Tietze-jevi čebulni bonboni

ki presenetljivo hitro uplivajo proti kašlju, hripavosti, zasliženju i. t. d. Ze izborna sestava mojih bonbonov je porok za uspeh. Paziti je torej natančno na ime **Oskar Tietze** in na „čebulno znamko“, ker se prodajajo posnetki, ki so brez vrednosti ali celo škodljivi. — V zvežnjih à 20 in 40 kr.

Glavna zaloga: Lekar F. Križan, Kromeriz. Zaloge pri vseh lekarnih in trgovcih s specerijskim blagom. V Ljubljani pri: U. pl. Trnkoczy-ju, lekarju in L. Grečel-ju, lekarju. (918-15)

Išče se večča, urna

poštna in brzojavna opraviteljica.

Zmožna nemškega in slovenskega jezika, dobrega vedenja in lepe, hitre pisave. Plača p. dogovoru. — Prošnje, kojim so dekreti, spričevala in fotografija pridejati pošljejo naj se na „Slovenski Narod“ pod šifro „Triglav“. (1129-2)

Ženitna ponudba.

Star sem 30 let, nekoliko premožen in želim dobiti nevesto, katera ima tudi nekaj premoženja, ako je tudi stara 50 let.

Resne ponudbe vsprejema upravnistvo „Slovenskega Naroda“ v Ljubljani. (1103-3)

Ako imate

putiko, skrnino, slabe žilice, nevrogičje, ischias, slabe cirkulacijo krvi, nervozno-slab želodec, kongestije v glavi, ako vas je zadel mrtuč, ako nemate spanja, ako imate bolečine v hrbtu, hrbtno sušico — zahtevajte ilustrovano brošuro o s častnimi diplomami in z zlato svetinjo v Kolonji, Welsu, Stuttgartu odlikovano in v Avstro-Ogerski c. in kr. izključno priv.

galvan.-elektro-magnetično uplivajočo

frotirno pripravo.

Brošura razpravlja o uplivu, uporabi in uspehih te priprave. — Priprava velja 12 gld. — Ilustrovano brošuro z natančnim popisom porabe pošlila se frankovano in zastoj iz tovarne izumitelja. (790-15)

TH. BIERMANN, elektrotehnik, DUNAJ, I., Schulerstrasse 18.

ANDR. DRUŠKOVIC

trgovec z železnino

Mestni trg 10 LJUBLJANA Mestni trg 10

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnikov, nagrobnih križev, kuhinjskega in vsakovrstnega poljedelskega orodja, kovanje za okna in vrata, cementa i. t. d., sploh vsega v to stroko spadajočega blaga.

Fine (416-37)

vodne pile in žage

za kojih izbornost se jamči, po najnižji ceni.

1891 I. DIJASKI KOLEDAR 1892
Cena 80 kr., po pošti 28 kr.

Dobijo se pri vseh knjigotržcih.

Prvi slovenski SKLADNI KOLEDAR (Block) 1892
Cena 50 kr., po pošti 60 kr.

1892 STENSKI KOLEDAR 1892
Cena 25 kr., po pošti 35 kr.

Izdala Narodna Tiskarna v Ljubljani.

SCHUTZ - MARKE.

Nedoseženo!

Pristna

Kneipp-ova sladna kava

čista ali z

Oelz-ovo kavo

pomešana, je zdrava, cenena kava, fino duhteča, kateri je dajati prednost pred drago, trovilno bobovo kavo. —

Kneipp-ova sladna kava je pristna, ako se prodaja v rudečih, čveterooglatih zavojih z varnostno znamko, kakor je tu natisnena. (1006-4)

Oelz-ova kava le z našo firmo.

Bratje Oelz v Bregencu

od veleč. gosp. župnika Seb. Kneipp-a za Avstro-Ogersko jedina priv. tovarna sladne kave.

Dobiva se v vseh boljših trgovinah s specerijskim blagom.

Zastopnik za Štajersko in Kranjsko: Anton Stadler v Gradci.

Naznanilo otvoritve jermenarske in sedlarske obrti.

Slavnemu občinstvu ljubljanskemu, mestni gospodi, gg. izvoščkom in spošt. posestnikom z dežele usojam si uljudno naznaniti, da sem z današnjim dnevom otvoril na

sv. Petra cesti št. 34

jermenarski in sedlarski obrt.

Izdelujem vsakovrstno konjsko uprežno in opravo za ježo, jermenarske stroje na par, kovčoge itd., sploh vsa v jermenarsko strokovitevajoča se dela iz trpežne tvarine in solidno.

Vsakovrstne poprave in prenavljanja izvršujem točno in po moogoče nizki ceni. (1130-2)

V obila naročila se priporoča
Franc Velkavrh,
jermenar in sedlar, sv. Petra cesta šte. 34 v Ljubljani.

Prjemba lokala.

Že 3. let obstoječa in dobro znana
prva avstrijska anonena pisarna
A. OPPELIK
je odslej naprej
Dunaj, mesto, Grünangergasse 12
(na oglu lekarn, Singerstrasse 15)
in s priporočila v točno oskrbovanje inseratov vsake
vrste za vse Dunajske, tu- in inozemske liste, kole-
darje itd. itd. po nizkih cenah.
= Ceniki in proračuni zastoj. =

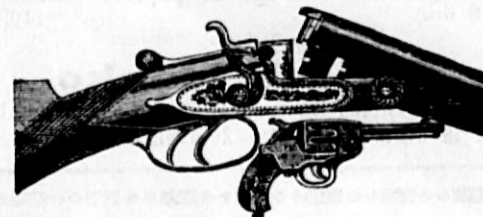
ÜBERALL VORRÄTHIG 17 MEDAILLEN

LEICHTLÖSLICHER CACAO

JANEZ OGRIS

puškar
v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

izdeluje in prodaja vsakovrstne nove puške in revol-
verje ter vse lovske priprave, patrone ter drugo
streljivo po najnižjih cenah. — Puške so vse pre-
skušene na ces. kr. izkuševališči ter zaznamovane z
znamko tega zavoda. (175-95)

Za izbornost blaga jamoi izdelovatelj. Stare puške
popravljajo se ceno. Ceniki pošiljajo se brezplačno.

Najnižje cene. Največji izbor.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna težnikov
Ljubljana, Mestni trg 15.

Naslovna knjiga
za
Kranjsko. (916-13)

"NARODNA TISKARNA"
priporočila po nizkeje ceni
VIZITNICE
v elegantnej obliki.

Oklic.

Vsled dovolitve c. kr. deželnega sodišča Ljubljanskega z dne
12. decembra 1891, števil. 10430, odredi se s tem

prostovoljna javna dražba
v zapuščino dne 23. decembra 1888 umrlega gosp. Aleksandra
Dreo-ta v Ljubljani spadajočih in dosedaj depositiranih

dragocenostij

na dan 4. januarja 1892. leta

od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne v pisarni
podpisanega sodnega komisarja s tem pristavkom, da se bodo
posamezne stvari tudi pod cenitveno ceno proti takošnjemu pla-
čilu oddale.

V Ljubljani, dne 23. decembra 1891.

Ivan Gogola

c. kr. notar kot sodni komisar.

J. KAPSCH

juvelir na Prešernovem trgu v Ljubljani
usoja se svojim častitim prejemnikom in slavnemu občinstvu naznaniti,
da je svojo

trgovino z zlatnino, srebrnino in dragocenostimi
premestil v svojo lastno hišo

na Prešernovem trgu.

Zahvaljuje se za dosedanje naklonjenost in za veliko zaupanje, pri-
poročila se i za nadalje v mnogobrojna naročila, zatrjujejo točno in vestno
izvrševanje.

Vam svojim naročiteljem veselo novo leto!

S spoštovanjem

J. KAPSCH
juvelir.

(1189-2)

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro upli-
vajuče sredstvo proti
kurjim česom,
žuljem, razjed-
plah, petah in
drugim trdim
praskom
kože.

Dobiva se
v lekar-
nah.

Ta obliž dobiva se le v jedni velikosti po 60 kr.
Zahtevaj izrecno L. Luser-jev obliž za turiste.

Veliko
priznanih
pism je na
na ogled v
glavni razpošiljalnici:

L. Schwenk-a lekarna
(524) Meidling-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in
obliž varstveno znamko in podpis,
ki je tu zraven; torej naj se pazi
in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristnega imajo v Ljub-
ljani J. Swoboda, U. pl.
Trnkoczy, G. Piccoli, L.
Grebel; v Rudolfovem
S. pl. Sladovič, F. Haika;
v Kamniku J. Močnik;
v Celovcu A. Egger, W.
Thurmwald, J. Birnbach-
er; v Brezjah A. Aich-
inger; v Trgu na Koro-
škem C. Menner; v
Beljaku F. Scholz, Dr.
E. Kumpf; v Gorici G.
B. Pontoni; v Wolfs-
bergu A. Huth; v Kran-
jski K. Savoik; v Rad-
goni C. E. Andrien; v
Idriji Josip Wardo; v
Radovljici A. Roblek;
v Celju J. Kupferschmid.

Nepremočne vozne plahte

različne velikosti in kakovosti ima vedno v zalogi
in jih daje po ceni (860-14)

R. RANZINGER

spediter c. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani,
na Dunajski cesti št. 15.

Dr. Rose životni balsam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospe-
šujoče in napanjaja odstranjujoče ter mlo raztop-
ljajoče

domače sredstvo. (131-43)

Velika steklenica 1 gld., mala
50 kr., po pošti 20 kr. več.
Na vseh delih zavojnine je moja
tu dodana, zakonito varovana
varstvena znamka.

Zaloga skoro v vseh lekarnah
Avstro-Ogrske.

Tam se tudi dobi:

Praško universalno domače mazilo

To sredstvo pospešuje prav izborno, kakor sve-
dočijo mnoge skušnje, čiščenje, zrnjenje in lečenje
ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V škatljicah po 35 kr. in
25 kr. Po pošti 6 kr. več.

Na vseh delih zavojnine
je moja tu dodana zako-
nito varstvena znamka.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, Praga,

M. 203-204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

„K zlatemu
državnemu jabolku“.

J. PSERHOFER

lekarna
na Dunaji.

I. okraj, Singerstrasse 15.

Kri čistilni svalki, poprej univerzalni svalki

imenovani, zaslužijo ta naziv povsem, ker
je jako mnogo boleznij, pri katerih se je dokazala izvrstna zdravilna moč teh svalkov. Ti svalki
znani so že več desetletij, nasvetovani so od mnogih zdravnikov in malo je familij, katere
nimajo vsaj malo zalogo izbornega tega domačega zdravila.

Ti svalki veljajo: 1 škatljica s 15 svalki 21 kr., 1 zavoj s 6 škatljicami
1 gld. 5 kr., ako se pošilja nefrankovano po povzetju 1 gld. 10 kr. Ako se dotična svota
pošlje naprej, odpravljajo se naročila frankovano in velja: 1 zavoj svalkov 1 gld. 25 kr., 2 zavoja
2 gld. 30 kr., 3 zavoji 3 gld. 35 kr., 4 zavoji 4 gld. 40 kr., 5 zavojev 5 gld. 20 kr., 10 za-
vojev 9 gld. 20 kr. (Menj kakor jeden zavoj se ne pošlje)

Prosi se, zahtevati izrecno „J. Pserhofer-ja kri čistilne svalke“

in paziti na to, da je na pokrovu vsake škatljice zapisan, kakor na poučnem listku, podpis

J. Pserhofer in sicer rudeče.

Ozeblinsko mazilo J. Pserhofer-ja. 1
lončič 40 kr., s fran-
kovanjem pošiljativjo 65 kr.

Trpotčev sok za nahod, bripavost, krčni
kašeljt itd. 1 steklenica 50 kr.

Američansko protinovo mazilo, 1 gld.
20 kr.

Prašek za pótne noge, 50 kr., s fran-
kovanjem dopošiljativjo 75 kr.

Golžunovo mazilo, 1 steklenica 40 kr., s
frankovanjem dopošiljati-
vijo 65 kr.

Življenjska esenca (Praške kap-
ljice proti pokvarjenemu želodcu, slabemu pre-
bavljanju itd. itd. 1 steklenica 22 kr.

Razen tu naznanjenih izdelkov so na prodaj tudi še vse druge po avstrijskih časnih
kih naznanjene tu- in inozemske farmacevtske specialitete in se tiste, ki slučajno niso
v zalogi, naročajo točno in ceneno. — Pošiljatev po pošti se točno izvršuje, ako se denar
naprej pošlje, večja naročila se odpravljajo tudi po poštne povzetju.

Ako se denar naprej pošlje (po poštni nakaznici), je poštnina dosti manjša, kakor da
se pošilja po povzetju. (1051-4)

Angleško čudežno mazilo, 1 steklenica
50 kr.

Prašek za fijakerje, proti kašlju itd. 1
steklenica 35 kr., s
frankovanjem dopošiljativjo 60 kr.

Tanokininova pomada J. Pserho-
fer-ja, naj-
boljše sredstvo za lasé, 1 jaška 2 gld.

Univerzalni obliž prof. Stendel-a, do-
mače zdravilo za rane,
uljesa itd. 1 lončič 50 kr., s frankovanjem dopoši-
ljativjo 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bul-
rich-a. Iz-
borno domače zdravilo proti vsem posledicam po-
habljenega prebavljanja: 1 paket 1 gld.

Samosvoja, povsem poštna in zanesljiva

babica

priporoča se častitim damam. Dame v drugem stanu dobé za samo 9 gl. dobro hrano in popolno oskrbovanje in sicer za 9 dnij. (1095-4)

Z odličnim spoštovanjem

Emilija Nasko

udova, hči zdravnika, izpitana babica, Gosposdske ulice št. 3 uhod in zvonec je tudi v Židovskih ulicah št. 4.

ANTON PRESKER

krojač

Francovo nabrežje št. 1 v Ljubljani

priporoča se slavnemu p. n. občinstvu

za izdelovanje moških oblek

po najnovejših modah in po kar mogoče nizkih cenah. (1102-3)

Goldinarjev 5—10 more vsakdo zaslužiti na dan gotovo brez kapitala in brez nevarnosti za kako zgubo, ako prodaja zakonito dovoljene srečke in državne papirje. — Ponudbe pod „Srečke“ poslati je anonimni pisarnici J. Danneberg, na Dunaji, I., Kumpfgasse.

JURČIČEVI ZBRANI SPISI:

X. ZVEZEK.

Prišel se je razpošiljati ter se dobiva pri vseh knjigotržcih.

Cena, broš. 60 kr., eleg. vezan 1 gl. S poštino 65, ozir. 1 gl. 05 kr.

„Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.

V najem se dá

s 1. marcem l. 1892. prodavalnica z dvema sobama, dalje skladišče (magacin) in jedna soba za stanovanje, posebno pripravna za samca, nasproti g. notarja Vik. c. kr. okrajnega sodišča, na Glavnem trgu v Ljubljani. — Natančnejši pogoji izvedó se pri lastniku gospodu Ivanu Grobojšek-u v Ljubljani. (1101-3)

Najboljše sredstvo

Prebavno vino

(Vinum digestivum Breymesser)

iz knezoškojske dvorne lekarne v Briksenu

Mr. F. C. Breymesserja

je najboljše in najsigurnejše sredstvo, da se hitro lečijo vsakovratne motilne prebavljanja ali zapeka.

Cena velike steklenice z navodilom za porabo 1 gl.

Steklenica za poskušanje stane 30 kr.

Dobiva se v lekarni gosp. J. Svobode v Ljubljani. (575-7)

za bolni želodec!

Zahvala in priporočilo.

Glavna trgovina
Stari trg št. 15

Jožef Stadler

Filijala
Čevljarske ulice št. 4

stavbeni in galanterijski klepar v Ljubljani
uradno pooblaščen vodovodni instalatér.

Udano podpisani zahvaljuje se za dosedanja naročila in priporoča se za izvršitev vseh v njegovo stroko spadajočih del, ter jamči za naglo in trdno izvršitev vseh del iz najboljšega materjala.

Velika zaloga Bernskega zacinjenege pohišnega in kuhinskega orodja prve vrste po najnižjih cenah.

Tudi ima prav veliko zalogo pohišnega in kuhinskega orodja ter drugih izdelkov, posebno izvrstnih malnov za kavo in vsake vrste strojev za naglo vrenje, pripravo za koprivno kópel ali duš; čebriče (banje) za kopanje, v katerih se sedi, tudi take za otroke, kletke za tiše, fine nagrobne vence iz kovine, vodne škafe, vrče, vedre, brizgalnice vsake vrste, hladilnike za šampanjec, svetilnice, ki se rabijo po ulicah, na vrtu in v žepu, stojala za ogilje, stroje, v katerih se da s špiritom kuhati guljaš, bržole in pečena govedina. Postavljam pa tudi zahode (stranišča) brezsmradne po najnižjih cenah. Naročila vsake vrste, kakor tudi popravila se hitro in točno izvrše, proračuni naredé in se razpóšljajo brzo in poštine prosto.

S spoštovanjem

Jožef Stadler.

(1111-2)

Novo racionalno zdravljenje.

Vsem bolnim na živcih

se najtopleje priporoča 21. izdaja izšle brošure

Romana Weissmann-a

Ueber Nervenkrankheiten, Vorbeugung und Heilung.

Dobiva se zastoj (332-19)

v lekarni J. Svobode v Ljubljani.

Spričevala znanih zdravnikov.

Sadjarnica Karolinin dvor

pri Ptujju na Štajarskem

priporoča za Božič in Novo leto svoj priljubljeni in mnogokrat s prvimi darili odlikovani (1090-6)

šampanjec.

Jabolčni šampanjec, velika steklenica po 1 gl.

Vinski šampanjec, " " " 1 gl. 40 kr.

Zaloga pri gosp. Ivanu Buzzoliniju v Ljubljani.

J. S. BENEDIKT

v Ljubljani, na Starem trgu. (956-9)

Glavna zaloga

originalnega normalnega trikot-perila po sistemu prof. dr. Jäger-ja po tovarniških cenah.

Perilo

za gospode in za dame, platnene čipke, vitice, predpasniki.

Kravate za gospode, ovratniki, gumbi za manšete, hlačniki in podvezki.

Trikot in pletene taille, tkanine.

Za neveste:

tančice, venci, čipkasti robci, pahalke od najcenejše do najfinejše vrste.

Največja zaloga

vsakovrstnega svilnega nakitnega blaga, baržunov, pelušov, posamentarij, trakov, čipk, čipkastih ovratnikov, gumbov.

Drobne potrebščine za šivilje in krojače.

Najnovejši za vsako sezono dežniki in solnčniki.

Klobuki za dame, gospode in dečke, umetne cvetke in fantazijska peresa, agrafe in ovratne zapone.

Nagrobni venci in trakovi za vence.

Tovarniška zaloga vsakovrstnih kožuhočin, kakor: mufov, kap za gospode in dame, obšitkov, pelerin itd.

Zaloga

Dunajskih modercev, Praških glače-, svilnih in sukančevih rokovic.

Velika zaloga

parfumerij francoskega in angleškega izdelka.

Pristna Eau de Cologne Toiletno milo Kielhauserjevo.

Dunajski usnjeni izdelki, kakor:

mošnjički, denarnice, tobččki za smodke in cigarete, Tabatiere itd.

Posamentarijski izdelki za vozove in pohiše.

Znamenja

za c. kr. uradnike, častnike, gasilce in za razna zasebna društva.